

Comparative Studies in Jurisprudence, Law, and Politics

The Model of Detection and Investigation by Iranian Police in the Field of International Economic Crimes

1. Saied Roubarkhi: PhD Student, Law Department, Kish International Branch, Islamic Azad University, Kish, Iran
2. Ali Afrasiabi*: Assistant Professor, Department of Criminal Law and Criminology, Amin University of Law Enforcement Sciences, Tehran, Iran. Email: Ali.afraziabiazar@yahoo.com (Corresponding Author)
3. Saleh Abdinezhad: Assistant Professor, Department of Criminal Law and Criminology, Amin University of Law Enforcement Sciences, Tehran, Iran

ABSTRACT

The present research, concerning international economic crimes, examines the patterns, methods, and processes employed for detection and investigation in this area. The study was conducted with the aim of presenting a model of detection and investigation by the Iranian police in the field of international economic crimes. In terms of purpose, the study is applied, and in terms of data type, it is qualitative. The statistical population included documents, theoretical foundations, and literature in domestic and foreign databases, as well as academic and organizational experts (senior officers of the Law Enforcement Command of the Islamic Republic of Iran). The sample size in this research was selected based on the principle of theoretical saturation and through a purposive non-random sampling method, consisting of 18 interviewees. Research tools included a systematic review of the literature and open interviews. In this study, the validity and reliability of the interviews were examined and confirmed. For data analysis, the thematic analysis method was employed using MaxQda-V12 software. The main model included 4 dimensions (prevention and awareness-raising, detection and collection of evidence, investigation and analysis, and development and improvement), 16 components, and 90 indicators. In the final stage, the model was validated by experts and was found to possess appropriate credibility. Based on the findings of this research, it can be concluded that the model of detection and investigation by the Iranian police in the field of international economic crimes is a comprehensive and coherent framework that can contribute to the detection and investigation of international economic crimes. This model emphasizes four main dimensions. Each dimension holds particular significance and can have an impact on the detection and investigation practices of the Iranian police regarding international economic crimes. Ultimately, it can be stated that, due to its focus on a specific subject, the examination of both current and future conditions, concentration on international economic crimes, application of modern research methods, and provision of practical recommendations, this research carries considerable innovation and can serve as a valuable resource for policymakers, law enforcement managers, and researchers in the field of international economic crimes.

Keywords: *police detection and investigation, international economic crimes, economic security police, INTERPOL*

How to cite: Roubarkhi, S., Afrasiabi, A., & Abdinezhad, S. (2025). The Model of Detection and Investigation by Iranian Police in the Field of International Economic Crimes. *Comparative Studies in Jurisprudence, Law, and Politics*, 7(2), 359-373.

© 2025 the authors. This is an open access article under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0) License.

Submit Date: 30 December 2024
Revise Date: 30 July 2025
Accept Date: 07 August 2025
Publish Date: 08 September 2025

پژوهش‌ها و تطبیق فقه،

حقوق و سیاست

الگوی کشف و تحقیقات پلیس ایران در عرصه جرائم اقتصادی بین‌المللی

۱. سعید رودبارکی: دانشجوی دکتری، گروه حقوق، واحد بین‌المللی کیش، دانشگاه آزاد اسلامی، کیش، ایران
۲. علی افراسیابی*: استادیار، گروه حقوق کیفری و جرم‌شناسی، دانشگاه علوم انتظامی امین، تهران، ایران. پست الکترونیک: Ali.afraziabiazzer@yahoo.com (نویسنده مسئول)

۳. صالح عبدی نژاد: استادیار، گروه حقوق کیفری و جرم‌شناسی، دانشگاه علوم انتظامی امین، تهران، ایران

چکیده

پژوهش حاضر پیرامون جرائم اقتصادی بین‌المللی، به بررسی الگوها، روش‌ها و فرایندهایی می‌پردازد که برای کشف و تحقیقات در زمینه جرائم اقتصادی بین‌المللی استفاده می‌شود. این پژوهش باهدف ارائه الگوی کشف و تحقیقات پلیس ایران در عرصه جرائم اقتصادی بین‌المللی انجام شد. پژوهش از لحاظ هدف کاربردی و از نظر نوع داده کیفی بود. جامعه آماری شامل اسناد، مبانی نظری و پیشینه در پایگاه‌های داده داخلی و خارجی و در بخش مصاحبه خبرگان دانشگاهی و سازمانی (مسئولین فراجا) بود. حجم نمونه در این پژوهش، بر اساس اصل اشباع و روش نمونه‌گیری غیر تصادفی هدفمند ۱۸ مصاحبه‌شونده انتخاب شدند. ابزار پژوهش شامل مرور سیستماتیک ادبیات و مصاحبه باز بود. در این پژوهش، روایی و پایایی مصاحبه‌ها بررسی و مورد تأیید قرار گرفت. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها نیز از روش تحلیل مضمون با نرم‌افزار MaxQda-V12 استفاده شد. الگوی به دست آمده شامل ۴ بعد (پیشگیری و آگاهی‌رسانی، کشف و جمع‌آوری ادله، تحقیقات و تحلیل و توسعه و بهبود)، ۱۶ مؤلفه و ۹۰ شاخص بود. در آخر الگو از دید خبرگان از اعتبار مناسبی برخوردار بود. بر اساس یافته‌های این پژوهش، می‌توان نتیجه گرفت که الگوی کشف و تحقیقات پلیس ایران در عرصه جرائم اقتصادی بین‌المللی، الگویی جامع و منسجم است که می‌تواند به کشف و تحقیقات جرائم اقتصادی بین‌المللی کمک کند. این الگو، بر ۴ بعد اصلی تأکید دارد. هر یک از ابعاد اهمیت خاص خود را دارند و می‌توانند تأثیری بر الگوی کشف و تحقیقات پلیس ایران در عرصه جرائم اقتصادی بین‌المللی داشته باشند. درنهایت می‌توان گفت، این پژوهش به دلیل تمرکز بر موضوعی خاص، بررسی وضعیت فعلی و آینده، تمرکز بر جرائم اقتصادی بین‌المللی، استفاده از روش‌های نوین تحقیقاتی و ارائه پیشنهادات کاربردی، دارای نوآوری قابل توجهی است و می‌تواند به‌عنوان منبعی ارزشمند برای سیاست‌گذاران، مدیران انتظامی و پژوهشگران در زمینه جرائم اقتصادی بین‌المللی مورد استفاده قرار گیرد.

واژگان کلیدی: کشفیات و تحقیقات پلیس، جرائم اقتصادی بین‌المللی، پلیس امنیت اقتصادی، اینترنتی

نحوه استناددهی: رودبارکی، سعید، افراسیابی، علی، و عبدی نژاد، صالح. (۱۴۰۴). الگوی کشف و تحقیقات پلیس ایران در عرصه جرائم اقتصادی بین‌المللی. پژوهش‌های تطبیقی فقه، حقوق و سیاست، ۲(۲)، ۳۷۳-۳۵۹.

© ۱۴۰۴ تمامی حقوق انتشار این مقاله متعلق به نویسنده است. انتشار این مقاله به‌صورت دسترسی آزاد مطابق با گواهی (CC BY-NC 4.0) صورت گرفته است.

تاریخ ارسال: ۱۰ دی ۱۴۰۳

تاریخ بازنگری: ۸ مرداد ۱۴۰۴

تاریخ پذیرش: ۱۶ مرداد ۱۴۰۴

تاریخ چاپ: ۱۷ شهریور ۱۴۰۴

جرائم اقتصادی بین‌المللی یکی از چالش‌های بزرگ برای امنیت و ثبات اقتصادی کشورها به‌ویژه در دهه‌های اخیر مطرح شده است. این جرائم که شامل پول‌شویی، تقلب مالی، فساد و قاچاق کالا و ارز می‌باشند، به دلیل ویژگی‌های جهانی‌شان، نیازمند همکاری و هماهنگی بین‌المللی در زمینه کشف و مبارزه با آن‌ها هستند (Markina et al., 2021). در این میان، پلیس ایران نیز به‌عنوان یکی از نهادهای اصلی در مواجهه با این نوع جرائم، در تلاش است تا با بهره‌گیری از تکنولوژی‌های نوین و توسعه همکاری‌های بین‌المللی، به کشف و تحقیقات مؤثر در این حوزه بپردازد (Rajabi Taj, 2022).

تحقیقات نشان می‌دهند که رشد روزافزون جرائم اقتصادی در سطح جهانی به‌ویژه در کشورهای درحال توسعه، نشان از ضعف‌های نظام‌های قضائی و همچنین نقص در نظام‌های نظارتی دارد. در ایران، با توجه به موقعیت جغرافیایی و اقتصادی کشور، وقوع جرائم اقتصادی بین‌المللی به‌ویژه در زمینه قاچاق مواد مخدر و پول‌شویی، به یک مسئله جدی تبدیل شده است (Rastan Ra & Nosrati, 2020). این پژوهش به بررسی رویکردها و اقدامات پلیس ایران در زمینه کشف و تحقیقات جرائم اقتصادی بین‌المللی می‌پردازد و سعی دارد تا به تحلیل نقاط قوت و ضعف موجود در این فرآیند بپردازد.

بر اساس مطالعات صورت گرفته، همکاری بین‌المللی و تبادل اطلاعات میان کشورها در مواجهه با جرائم اقتصادی عوامل کلیدی در افزایش کارایی و اثربخشی پلیس‌ها محسوب می‌شوند (Monavari et al., 2020). لذا، بررسی ساختارهای موجود و چالش‌های پیش روی پلیس ایران در این زمینه می‌تواند به بهبود روش‌های کنونی و ارتقاء سطح امنیت اقتصادی کشور کمک شایانی نماید. از این رو، این تحقیق به دنبال پاسخ به این سؤال است که الگوی کشف و تحقیقات پلیس ایران در عرصه جرائم اقتصادی بین‌المللی چگونه است؟

پیشینه پژوهش

نوروزی و همکاران (۱۴۰۳) پژوهشی را با عنوان "بررسی رویکرد نهادهای مالی بین‌المللی در پیشگیری و مقابله با پول‌شویی" انجام دادند. طی دهه‌های اخیر شاهد پیشرفت‌های بی‌شماری در حوزه صنایع و فناوری بوده‌ایم که به‌کارگیری آن‌ها توانسته بازارهای مالی را تحت تأثیر قرار دهد. از سوی دیگر برخی سازمان‌های مجرمانه با انجام معاملات کاذب سعی در ایجاد هرج و مرج در بازار سهام و تضعیف ساختارهای مالی را دارند. بدیهی است که گسترش این فعالیت‌ها موجب بی‌ثباتی اقتصاد جهانی شده و می‌تواند اثربخشی قوانین و مقررات بین‌المللی و سرمایه‌گذاری‌های خارجی را کاهش دهد. با توجه به پیچیده‌تر شدن جرائم مالی و لزوم مبارزه با جرائم بین‌المللی و تروریسم، این پرسش مطرح می‌شود که پدیده پول‌شویی چه تأثیری بر اقتصاد جهانی داشته و رویکرد نهادهای مالی بین‌المللی در پیشگیری و مقابله با این فرآیند چیست؟ بر اساس یافته‌های این پژوهش که به روش توصیفی - تحلیلی صورت گرفته است، پول‌شویی یکی از معضلات اساسی در عرصه اقتصاد بین‌الملل است. نظارت نهادهای بین‌المللی بر نظام‌های مالی می‌بایست باهدف حفاظت از یکپارچگی و ثبات نظام‌های مالی بین‌الملل انجام گیرد و این امر مستلزم این است که نهادهای مالی بین‌المللی از طریق تعامل با یکدیگر و همکاری با کشورهای گوناگون، اقدامات خود را در زمینه مبارزه با پول‌شویی اعم از ردیابی جریان پول‌های کثیف، افزایش شفافیت سیستم‌های بانکی بین‌المللی، توسعه هرچه بیشتر زیرساخت‌های الکترونیکی، یکپارچه‌سازی سیستم اطلاعات مالی و ارتقا داده و در سطح جهانی مطرح کنند (Norouzi et al., 2024).

رستان‌را و نصرتی (۱۳۹۹) پژوهشی را با عنوان "سازوکارهای حقوقی در مقابله با جرائم اقتصادی در عرصه بین‌الملل و مسئولیت دولت در این راستا" انجام دادند. جرائم اقتصادی و فساد در ایران به یکی از معضلات بسیار بزرگ کشور تبدیل شده و اهمیت برخورد با جرائم اقتصادی بیش‌ازپیش نمایان است. چالش‌هایی از قبیل عدم تعریف جرم اقتصادی و بالطبع عدم تعیین مصادیق آن، پراکندگی و بعضاً نامناسب بودن قوانین، هماهنگی و ارتباط ضعیف بین نهادهای مسئول پیشگیری و مبارزه با جرائم اقتصادی، ضعف آمار و اطلاعات و... در پیشگیری و کنترل جرائم اقتصادی و مبارزه با آن وجود دارد. امروزه فعالیت‌های اقتصادی و تجاری در استقرار و ثبات سیاسی کشورها نقش مهمی را بازی می‌کنند و معادلات سیاسی دنیا و روابط دو یا چندجانبه کشورها بر اساس قدرت اقتصادی و بازرگانی آن‌ها رقم می‌خورد. یکی از بزرگ‌ترین دغدغه‌های جهانی جامعه بشری، نحوه برخورد با جرائم سازمان‌یافته فراملی و ریشه‌کن کردن این جرائم با همکاری کلیه دولت‌های جهان است. این موضوع به‌خصوص در مورد کشورهایی که دارای اقتصاد رانتی هستند دارای ابعاد و مظاهر آشکارتری است و حقوق کیفری ایران نشان می‌دهد که یا اصلاً جرمی با این عنوان فساد اقتصادی در قانون کیفری ایران وجود ندارد یا تحت عنوان دیگری، جرم انگاری شده است و یا قانون کیفری ایران قسمتی از آن جرم را و نه به‌طور کامل موردتوجه قرار داده است. البته در قانون مجازات اسلامی مصوب سال ۱۳۹۲ اشاره شده است که، اخلال در نظام اقتصادی کشور به‌طور گسترده یکی از مصادیق افساد فی‌الارض می‌باشد که در این مورد نیز، قانون نارساست. قطعاً عوامل متعدد اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و... در ظهور و بروز مفاسد و جرائم اقتصادی مؤثر و دخیل هستند که امکان برشماری همه آن‌ها در این مجال مختصر نیست (Rastan Ra & Nosrati, 2020).

منوری و همکاران (۱۳۹۹) پژوهشی را با عنوان "بررسی ظرفیت سازمان‌های بین‌المللی پلیسی در پیشگیری از جرم و جنایت؛ با تأکید بر سازمان‌های اینترپل و یورپل" انجام دادند. این مقاله با ارجاع به اسناد و فیش‌نویسی، از نوع توصیفی-تحلیلی و با استفاده از منابع کتابخانه‌ای انجام شده است. سازمان پلیس جنایی بین‌المللی (اینترپل) به‌عنوان مهم‌ترین نهاد بین‌المللی پس از سازمان ملل و پلیس جنایی اتحادیه اروپا از نهادهای بین‌المللی اثرگذار در حوزه همکاری‌های نیروهای پلیس هستند. این سازمان‌ها در چارچوب اهداف اساسنامه‌ی خود که در مجمع عمومی این سازمان‌ها به تصویب رسیده است، در راستای جلوگیری از بروز جرم دست به ارائه‌ی آموزش‌های فنی و پشتیبانی اطلاعاتی و عملیاتی در کشورهای عضو، زده‌اند. این هدف با انعقاد تفاهم‌نامه‌هایی بین‌المللی که طی آن این سازمان‌ها موظف به اعزام نیرو به کشورهای عضو و هم‌چنین برگزاری کارگاه‌های آموزشی شدند، صورت می‌گیرد. هم‌چنین تولید و انتشار محتوای آموزشی به جوامع نسبت به وجود جرائم، آگاهی عمومی نسبت به انواع جرائم موجود را افزایش می‌دهند. مقاله‌ی حاضر به ظرفیت‌های سازمانی موجود در اینترپل و یورپل در پیشگیری از وقوع جرم و جنایت می‌پردازد (Monavari et al., 2020).

عظیمی و میرزایی (۱۳۹۴) پژوهشی را با عنوان "مبارزه با فساد مالی و پول‌شویی با تأکید بر نقش اینترپل" انجام دادند. جرائم فراملی و بخصوص از نوع سازمان‌یافته آن به دلایل مختلف از جمله کسب سود و درآمد برای افراد و سازمان‌های مرتکب واقع می‌شوند و به همین دلیل ارتباط نزدیکی با جرائم مالی دارند. از مهم‌ترین جرائم سازمان‌یافته مالی، را می‌توان فساد و پول‌شویی دانست که همان‌گونه که در مقدمه کنوانسیون مریدا نیز ذکر گردیده است اساس حاکمیت سیاسی و اقتصادی و اجتماعی کشورها را هدف قرار می‌دهد. هدف اصلی در این تحقیق تبیین نقش اینترپل به‌عنوان نهادی که وظیفه مقابله با جرائم فراملی را در عرصه جهانی بر عهده دارد در مبارزه با فساد و پول‌شویی می‌باشد. به دلیل فراملی بودن این جرائم، عزم جهانی و بین‌المللی در همه ابعاد مبارزاتی بخصوص در ابعاد پلیسی دارای اهمیت است و با

توجه نقش اینترپل به عنوان مهم ترین نهاد اجرایی و پلیسی در عرصه مبارزه با جرائم فراملی و بین المللی، این نهاد می تواند نقش مهمی را در مبارزه نوین با این جرائم ایفا نماید (Azimi & Mirzaei, 2015).

پژوهش حاضر که به "الگوی کشف و تحقیقات پلیس ایران در عرصه جرائم اقتصادی بین المللی" می پردازد، به لحاظ روش شناختی و محتوایی می تواند به شکاف های موجود در ادبیات کنونی پاسخ دهد از جمله تمرکز بر تجربه ملی، ارتباط با سیاست ها و مباحث بین المللی و چالش های مواجهه با جرائم اقتصادی.

پژوهش حاضر به نظر می رسد که پر کردن شکاف های موجود در عرصه تحقیقات درباره نقش و کارایی پلیس در مسائل اقتصادی بین المللی و نیز چالش های خاص ایران را به خوبی هدف گذاری کرده و می تواند منبع اطلاعاتی مهمی برای فعالان حوزه باشد. این پژوهش با ارائه الگویی عملی و قابل اجرا برای کشف و تحقیقات جرائم اقتصادی در ایران، می تواند به ارتقای کارایی و اثربخشی نظام انتظامی در مبارزه با این نوع جرائم کمک کند.

مبانی نظری پژوهش

کشف و تحقیقات پلیس

مفهوم "کشف و تحقیقات پلیس" به مجموعه فعالیت هایی اطلاق می شود که پلیس برای شناسایی، جلوگیری و کشف جرم انجام می دهد. این فرآیند شامل مراحل مختلفی از جمله جمع آوری شواهد، تجزیه و تحلیل داده ها، و همکاری با نهادهای دیگر می باشد. کشف جرم به معنای شناسایی و تعیین نوع جرم و متهمین آن است. پلیس با استفاده از روش های مختلف شامل انجام تحقیقات میدانی، مصاحبه با شهود و جمع آوری مدارک و شواهد، اقدام به کشف و حل پرونده های جنایی می کند. تحقیقات پلیس نیز به مجموعه فرآیندهایی اشاره دارد که به منظور جمع آوری اطلاعات و شواهد برای پیگیری پرونده های جنایی و در نهایت کوتاه آمدن از وقوع جرائم مشابه صورت می گیرد (Stelfox, 2013).

جرائم اقتصادی بین المللی

جرائم اقتصادی بین المللی به نوعی از جرائم اطلاق می شود که فرای مرزهای ملی و با تأثیر بر اقتصاد جهانی رخ می دهند. این جرائم شامل فعالیت های غیرقانونی مانند تقلب های مالی، پول شویی، فساد و قاچاق کالا و انسان می شوند. اهمیت این جرائم از آنجا ناشی می شود که آثار منفی آن ها می تواند به امنیت اقتصادی کشورها آسیب بزند و به نهادهای بین المللی چالش های جدی ایجاد کند (Achim & Borlea, 2020).

روش شناسی

پژوهش حاضر باهدف ارائه الگوی کشف و تحقیقات پلیس ایران در عرصه جرائم اقتصادی بین المللی انجام پذیرفت. این پژوهش از لحاظ هدف کاربردی؛ از نظر نوع داده کیفی و به لحاظ ماهیت پژوهش، فراترکیب و تحلیل متون مصاحبه بود. جامعه موردمطالعه شامل کلیه اسناد، مبانی نظری و پیشینه های مرتبط در پایگاه های داده داخلی (۱۳۹۶-۱۴۰۱) و خارجی (۲۰۱۸-۲۰۲۳) و همچنین قانون اساسی، قانون عالی، آئین نامه ها و نیز اسناد موجود درباره اختیارات قانونی پلیس در کشف و تحقیقات جرائم اقتصادی بین المللی بود. جامعه آماری بخش مصاحبه،

خبرگان دانشگاهی (اعضای هیئت‌علمی) و سازمانی (مسئولین فراجا) بود که بر اساس اصل اشباع و روش نمونه‌گیری غیر تصادفی هدفمند ۱۸ نفر به‌عنوان مصاحبه‌شونده انتخاب شدند. معیارهای اساتید دانشگاه به‌منظور مصاحبه، در سال ۱۴۰۱-۱۴۰۰ عبارت‌اند از دارا بودن حداقل سه سابقه تدریس و تحصیل مرتبط با موضوع؛ دارای مدرک دکتری تخصصی و عضو هیئت‌علمی در رشته‌های مرتبط؛ تخصص و تجربه کافی در زمینه جرائم اقتصادی بین‌المللی و... نظیر تدوین مقاله، کتاب، طرح پژوهشی و... همچنین معیارهای مصاحبه با خبرگان سازمانی (مسئولین باسابقه در معاونت جرائم اقتصادی پلیس و پلیس بین‌الملل) شامل مسئولینی که بیشتر از پنج سال در حوزه جرائم اقتصادی سابقه اجرایی داشته‌اند؛ تخصص و تجربه کافی در زمینه جرائم اقتصادی نظیر تدوین مقاله، کتاب، طرح پژوهشی و... دارای مدرک حداقل کارشناسی ارشد در رشته‌های مرتبط؛

ابزار گردآوری داده‌ها شامل مرور سیستماتیک ادبیات و مصاحبه باز بود که لازم به ذکر است روایی و پایایی مصاحبه‌ها بررسی و مورد تأیید قرار گرفت. روش تجزیه و تحلیل داده‌ها نیز تحلیل مضمون با نرم‌افزار MaxQda-V12 بود.

یافته‌های پژوهش

در این پژوهش، جهت شناسایی شاخص‌ها، مؤلفه‌ها و ابعاد الگوی کشف و تحقیقات پلیس ایران در عرصه جرائم اقتصادی بین‌المللی، بررسی مطالعات کتابخانه‌ای، مبانی نظری و پیشینه پژوهش در مطالعات داخلی و خارجی در حوزه پژوهش از طریق مرور سیستماتیک و همچنین مبتنی بر مصاحبه نیمه ساختاریافته با ۱۸ خبره صورت گرفته و سپس متون مصاحبه پیاده‌سازی شد. درنهایت به‌منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها متون مصاحبه از تحلیل مضمون جهت مقوله‌بندی کدهای حاصل از ادبیات و مصاحبه با خبرگان استفاده شد. ابزارهایی که در تحلیل مضمون مورد استفاده قرار گرفته شده است، شامل کدگذاری، نرم‌افزار، قالب مضامین و شبکه مضامین می‌باشد. لازم به ذکر است در این پژوهش برای کدگذاری‌های صورت گرفته در تحلیل مضمون از نرم‌افزار MaxQda-V12 استفاده شد. در کدگذاری‌های صورت گرفته مضامین پایه به مضامین سازمان دهنده و مضامین سازمان دهنده به مضامین فراگیر تبدیل شدند.

در این پژوهش، در مجموع ۱۰۸ مضمون پایه از مرور سیستماتیک، ادبیات و متون مصاحبه استخراج شد که پس از تلفیق مضامین مشترک درنهایت ۹۰ مضمون پایه به دست آمد.

بعد از کدگذاری واحدهای معنایی و رسیدن به حد اشباع (زمانی که از تحلیل متن یا مصاحبه‌های جدید، مقولات یا کدهای جدیدی به دست نیاید)، بر اساس مشابهت کدها به یکدیگر مقوله‌بندی شدند و درنهایت ۱۶ مقوله از داده‌های کیفی پدیدار شدند.

همان‌طور که پیشتر بیان شد، تحلیل محتوای متون مصاحبه با استفاده از تحلیل مضمون و با استخراج مضامین پایه آغاز گردید و مضامین بی‌ربط و تکراری حذف گردیدند و بعد از دسته‌بندی مضامین پایه، مضامین سازمان دهنده و درنهایت پس از دسته‌بندی مضامین سازمان دهنده، مضامین فراگیر احصا و نام‌گذاری شدند. همان‌طور که مشخص شد، بعد از کدگذاری ۹۰ پایه، ۱۶ سازمان دهنده و ۴ فراگیر شناسایی شد که به‌طور خلاصه در جدول زیر آورده شده است.

جدول ۱. دسته‌بندی و نام‌گذاری کلیه مضامین استخراج‌شده از مرور سیستماتیک ادبیات و مصاحبه با خبرگان جهت شناسایی شاخص‌ها، مؤلفه‌ها

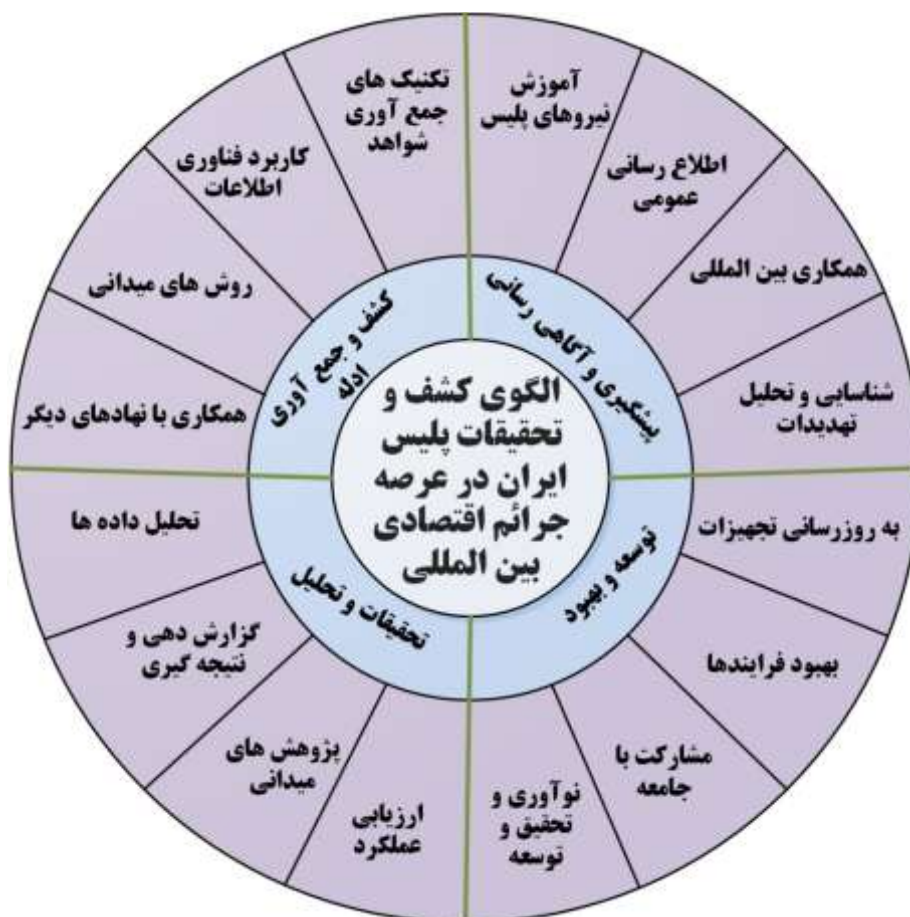
و ابعاد الگوی کشف و تحقیقات پلیس ایران در عرصه جرائم اقتصادی بین‌المللی

مؤلفه	شاخص‌ها	بعد
آموزش نیروهای پلیس	برنامه‌های آموزشی منظم دوره‌های تخصصی در حوزه جرائم اقتصادی کارگاه‌های عملی و شبیه‌سازی نشست‌های گروهی با کارشناسان ارزیابی مهارت‌ها و دانش بعد از آموزش	پیشگیری و آگاهی‌رسانی
اطلاع‌رسانی عمومی	کمپین‌های رسانه‌ای استفاده از شبکه‌های اجتماعی تولید محتوای آموزشی و اطلاع‌رسانی همکاری با رسانه‌ها و نهادهای عمومی بررسی تأثیر کمپین‌های اطلاع‌رسانی	اطلاع‌رسانی عمومی
همکاری بین‌المللی	توافق‌نامه‌های همکاری تبادل اطلاعات و تجربیات مشارکت در کنفرانس‌های بین‌المللی استفاده از نرم‌افزارها و پلتفرم‌های مشترک برگزاری کارگاه‌های مشترک	همکاری بین‌المللی
شناسایی و تحلیل تهدیدات	برنامه‌های شناسایی تهدیدات جدید تحلیل داده‌ها و اطلاعات اقتصادی پیش‌بینی روندها و الگوهای جرائم تهیه گزارش‌های تحلیلی	شناسایی و تحلیل تهدیدات
تکنیک‌های جمع‌آوری شواهد	ارزیابی و به‌روزرسانی تجهیزات و نرم‌افزارها آموزش تکنیک‌های مدرن جمع‌آوری شواهد استفاده از ابزارهای الکترونیکی مستندسازی و ثبت شواهد به‌صورت دقیق کنترل و بررسی قابل‌اعتماد بودن شواهد همکاری با کارشناسان برای جمع‌آوری شواهد	کشف و جمع‌آوری ادله
کاربرد فناوری اطلاعات	استفاده از نرم‌افزارهای تحلیلی ثبت و نگهداری اطلاعات در پایگاه‌های داده تحلیل داده‌های به‌دست‌آمده از منابع مختلف ایجاد سیستم‌های هشداردهنده مدیریت و به‌روزرسانی اطلاعات	کاربرد فناوری اطلاعات
روش‌های میدانی	انجام تحقیقات میدانی (شناسایی و شناسایی مجرمین) عملیات‌های مخفی و پنهانی تعامل با منابع انسانی در میدان مستندسازی و تحلیل داده‌های میدانی ارزیابی نتایج و اصلاح روش‌های میدانی	روش‌های میدانی
همکاری با نهادهای دیگر	هماهنگی با نهادهای قضایی و امنیتی تبادل اطلاعات با سازمان‌های بین‌المللی گسترش همکاری با بخش خصوصی برگزاری جلسات هماهنگی و مشاوره ۵. همکاری با دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی	همکاری با نهادهای دیگر

الگو کشف و تحقیقات پلیس ایران در عرصه جرائم اقتصادی بین‌المللی

تحقیقات و تحلیل	تحلیل داده‌ها	استفاده از الگوریتم‌های پیشرفته تحلیل داده
		تحلیل روان‌شناختی مجرمان
		شناسایی الگوها و روندهای جرائم
		ارزیابی تأثیر اقدامات پلیس در پیشگیری
		تحلیل مقایسه‌ای با کشورهای دیگر
	گزارش دهی و نتیجه‌گیری	تهیه گزارش‌های جامع و دقیق
		توزیع نتایج تحقیق برای تصمیم‌گیرندگان
		شفافیت در نتایج و تحلیل‌ها
		ارائه پیشنهادهای عملی برای بهبود
		مستندسازی دستاوردهای تحقیقاتی
	پژوهش‌های میدانی	طراحی پژوهش‌های میدانی کاربردی
		اجرای پیمایش‌ها و نظرسنجی‌ها
		مطالعه موردپژوهی از جرائم خاص
		تجزیه و تحلیل اثرات اقتصادی بر جامعه
		همکاری با مراکز پژوهش و دانشگاه‌ها
	ارزیابی عملکرد	تعیین معیارهای ارزیابی عملکرد پلیس
		بررسی بررسی‌های میدانی و نتایج تحقیقات
		تحلیل هزینه‌ها و منافع
		تدوین راهکارهای بهبود بر اساس نتایج ارزیابی
		مقایسه عملکرد با استانداردهای بین‌المللی
	به‌روزرسانی تجهیزات	تحلیل نیازها و تقاضاها
		خرید و تأمین تجهیزات مدرن
		آموزش پرسنل در استفاده از تجهیزات جدید
		ارزیابی عملکرد تجهیزات پس از خرید
		بررسی تأثیرات فناوری‌های جدید
	بهبود فرآیندها	شناسایی گلوگاه‌ها و نقاط ضعف
		بهینه‌سازی رویه‌ها و فرآیندهای جاری
		اعمال تکنیک‌های مدیریت کیفیت
		ایجاد نظام‌های شفاف و پایش‌پذیر
		ارزیابی بازخوردها و به‌روزرسانی فرآیندها
	مشارکت با جامعه	ایجاد شبکه‌های همکاری با مردم
		مشاوره با جامعه و ذینفعان
		برگزاری جلسات فهم و همکاری
		جمع‌آوری نظرات و پیشنهادات از جامعه
		نظارت و ارزیابی مشارکت‌های اجتماعی
	نوآوری و تحقیق و توسعه	سرمایه‌گذاری در تحقیقات کاربردی
		شناسایی و حمایت از ایده‌های نوآورانه
		همکاری با مؤسسات تحقیقاتی و دانشگاه‌های معتبر
		پیاپی‌سازی پروژه‌های تحقیقاتی در عرصه جرائم اقتصادی
		بررسی و ارزیابی نوآوری‌ها و تأثیرات آن‌ها

در نهایت با توجه به جدول فوق الگوی نهایی که به صورت گرافیکی ارتباط بین مضامین را نشان می‌دهد، در شکل زیر آورده شده است.

شکل ۱. الگوی کشف و تحقیقات پلیس ایران در عرصه جرائم اقتصادی بین‌المللی

برای بررسی اعتبار بیرونی الگوی نهایی، پرسشنامه سنجش الگو برای تعیین درجه تناسب الگو به صورت طیف پنج‌درجه‌ای تنظیم و در اختیار ۱۶ نفر از متخصصان این حوزه قرار داده شد. سپس داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از آزمون تی تک نمونه‌ای مورد ارزیابی قرار گرفت که نتایج آن در جدول زیر قابل مشاهده است.

جدول ۲. نتایج آزمون تی تک نمونه‌ای برای تعیین درجه تناسب الگوی پیشنهادی جهت ارائه الگوی نهایی

ردیف	آیتم	سوالات	میانگین	انحراف معیار	آماره تی	درجه آزادی	سطح معناداری
۱	تطبیق	آیا مفاهیم از داده‌های بررسی شده از مبانی نظری و مصاحبه با خبرگان تولید شده است؟	۳.۲۹	۱.۲۶	۱۲.۳۳	۱۵	۰.۰۰
۲	قابلیت فهم	آیا عوامل شناسایی شده از وضوح کافی برخوردارند و به شکل کلی نظام-مند به هم مرتبط شده‌اند؟	۳.۴۳	۱.۳۱	۱۰.۴۵	۱۵	۰.۰۰
۳		آیا عوامل شناسایی به خوبی طبقه‌بندی و نام‌گذاری شده‌اند؟	۳.۷۴	۱.۱۴	۱۰.۷۶	۱۵	۰.۰۰
۴	قابلیت تعمیم	آیا الگو چنان تبیین شده که تغییر شرایط متفاوت را در نظر بگیرد و قابلیت تعمیم داشته باشد؟	۳.۶۵	۱.۳۹	۹.۴۸	۱۵	۰.۰۰
۵		آیا شرایط کلان‌تری (متغیرهای مزاحم) که ممکن است بر پدیده مورد مطالعه اثر گذارد، تشریح شده است؟	۳.۵۹	۰.۹۳	۱۱.۳۲	۱۵	۰.۰۰
۶	کنترل نظر می‌رسند؟	آیا یافته‌های حاصل که بر اساس آن الگو طراحی شده است، با اهمیت به نظر می‌رسند؟	۳.۸۲	۱.۲۳	۱۰.۷۹	۱۵	۰.۰۰

نتایج جدول فوق نشان می‌دهد که هر چهار آیتم تطبیق، قابلیت فهم، قابلیت تعمیم و کنترل در سطح ۰.۰۱ معنادار است و همچنین میانگین مشاهده‌شده در هر یک از موارد از میانگین مورد انتظار (۳) بالاتر است، بنابراین می‌توان گفت، الگوی نهایی از نظر متخصصان دارای اعتبار بیرونی مناسبی است.

بحث و نتیجه‌گیری

بر اساس یافته‌های این پژوهش، می‌توان نتیجه گرفت که الگوی کشف و تحقیقات پلیس ایران در عرصه جرائم اقتصادی بین‌المللی، الگویی جامع و منسجم است که می‌تواند به کشف و تحقیقات جرائم اقتصادی بین‌المللی کمک کند. این الگو، بر ۴ بعد اصلی تأکید دارد. هر یک از ابعاد اهمیت خاص خود را دارند و می‌توانند تأثیری بر کشف و تحقیقات پلیس در جرائم اقتصادی بین‌المللی داشته باشند. در ادامه به تبیین این ابعاد و مؤلفه‌ها پرداخته می‌شود.

در تبیین بعد پیشگیری و آگاهی‌رسانی می‌توان گفت که این بُعد به این دلیل حائز اهمیت است که جرائم اقتصادی بین‌المللی عموماً دارای پیچیدگی‌های خاصی هستند و همچنین نیاز به تعاملات بین‌المللی و نظارت‌های دقیق دارد. پیشگیری از وقوع جرم، یکی از مهم‌ترین مؤلفه‌های مدیریت جرم است. با آگاهی و آموزش به مردم و نهادها در خصوص جرائم اقتصادی، می‌توان امکانات ارتکاب جرائم را کاهش داد. تحقیقات نشان داده است که آموزش می‌تواند رفتارهای اجتماعی را تغییر دهد و به کاهش وقوع جرم منجر شود (Durlauf & Nagin, 2011).

آگاهی‌رسانی به عموم مردم در مورد انواع جرائم اقتصادی و عواقب آن‌ها می‌تواند نقش مؤثری در جلوگیری از مشارکت در این‌گونه جرائم داشته باشد. این آگاهی می‌تواند شامل اطلاع‌رسانی در مورد شیوه‌های متداول تقلب و کلاهبرداری، همچنین راه‌های قانونی برای گزارش و پیگیری موارد مشکوک باشد (Hough, 2010). در دنیای امروز، جرائم اقتصادی به‌ویژه در سطح بین‌المللی به دلیل گسترش فناوری و تبادلات مالی جهانی، به‌صورت فراملی رخ می‌دهد. بنابراین، همکاری‌های بین‌المللی در زمینه‌های تحقیقاتی و اجرایی ضروری است. به‌منظور پیشگیری مؤثر، پلیس باید قادر باشد در سطح بین‌المللی اطلاعات و تجارب خود را به اشتراک بگذارد (Friedrichs, 2010). با توجه به اینکه جرائم اقتصادی معمولاً به لحاظ مالی دارای پیامدهای طولانی‌مدتی‌تری هستند، پیشگیری از عود این‌گونه جرائم از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. آموزش‌های مناسب می‌تواند به افراد و نهادها کمک کند تا از تکرار رفتارهای جرمی خودداری کنند (Tonry, 2017).

در تبیین بعد کشف و جمع‌آوری ادله می‌توان گفت که ادله نقش کلیدی در تأسیس یک پرونده قوی و قابل‌اثبات در دادگاه ایفا می‌کند. جمع‌آوری و ارائه ادله قانع‌کننده در تحقیقات جرائم اقتصادی از ضروریات است. ادله معتبر می‌تواند پایه‌گذار تصمیمات حقوقی مناسب و موفق در محاکم باشد (Brenner, 2010). بدون وجود ادله جمع‌آوری‌شده به‌طور حرفه‌ای، احتمال رد یا عدم پذیرش پرونده‌های اقتصادی در دادگاه‌ها بسیار بالا است. در جرائم اقتصادی، احتمال وجود فساد و تقلب‌های پیچیده بالاست. پلیس باید توانایی جمع‌آوری ادله را داشته باشد تا بتواند این نوع جرائم را شناسایی و پژوهش‌های خود را به‌گونه‌ای انجام دهد که شفافیت و قابلیت اعتماد به روند تحقیقات حفظ شود (Golden, 2010). ادله‌ای که به‌طور معتبر جمع‌آوری‌شده‌اند، می‌تواند به کاهش سوءاستفاده‌ها و حفاظت از حقوق عمومی کمک کند. جرائم اقتصادی معمولاً با استفاده از تکنیک‌های پیچیده مالی انجام می‌شود. کشف و جمع‌آوری ادله باید شامل تجزیه و تحلیل داده‌های مالی و الگوهای تراکنش‌ها باشد تا رفتارهای مشکوک و الگوهای جرم را شناسایی کند (Sullivan, 2014). این نوع تجزیه و تحلیل به پلیس کمک می‌کند تا به شواهد عینی دست یابد و تصویری روشن از وضعیت جرائم اقتصادی ارائه دهد. به دلیل ماهیت فراملی جرائم اقتصادی، جمع‌آوری

ادله باید به‌گونه‌ای انجام شود که برای نهادهای حقوقی و پلیس کشورهای مختلف قابل‌پذیرش باشد (Friedrichs, 2010). این بدان معنی است که جمع‌آوری ادله باید بر اساس استانداردهای بین‌المللی و با همکاری نهادهای بین‌المللی صورت گیرد. در تبیین بعد تحقیقات و تحلیل می‌توان گفت که تحقیقات و تحلیل داده‌ها کمک می‌کند تا پلیس بتواند الگوهای جرائم اقتصادی را شناسایی کند. با تجزیه و تحلیل داده‌ها، پلیس می‌تواند رفتارهای مشکوک و الگوهای تکراری را شناسایی کند که به آن‌ها امکان می‌دهد استراتژی‌های پیشگیری و مبارزه بهتری طراحی کند (Sullivan, 2014). تحقیقات دقیق به پلیس این امکان را می‌دهد که نقاط ضعف سیستم‌های اقتصادی را شناسایی کند و ارزیابی دقیقی از ریسک‌های احتمالی ارائه دهد. این ارزیابی می‌تواند به تصمیم‌گیران در انتخاب اولویت‌های عملیاتی و تخصیص منابع به‌طور مؤثرتر کمک کند (Trevino, 2016). تحقیقات به‌عنوان بخشی از فرآیند جمع‌آوری شواهد، به تأمین شواهد مستند برای پیگرد قانونی جرائم اقتصادی کمک می‌کند. یک تحقیق مؤثر و جامع می‌تواند به تصویب ادله‌ای قوی منتهی شود که در محاکم قابل‌قبول باشد (Golden, 2010). تحقیقات و تجزیه و تحلیل، ارتباطات میان نهادهای مختلف و همکاری‌های بین‌المللی را تسهیل می‌کند. پلیس با همکاری با نهادهای دیگر، می‌تواند به اطلاعات و داده‌های مهمی دسترسی پیدا کند که در اصالت و صحت تحقیق مؤثر است (Friedrichs, 2010).

در تبیین بعد توسعه و بهبود می‌توان گفت که با توجه به جهانی‌شدن تجارت و افزایش جرائم اقتصادی به‌خصوص در فضای دیجیتال، پلیس ایران باید بتواند با استانداردهای بین‌المللی همگام شود. بهبود فرآیندها و روش‌های کشف جرم به پلیس این امکان را می‌دهد که در مقابله با جرائم اقتصادی به‌ویژه در زمینه‌های پیچیده مانند پول‌شویی و کلاهبرداری آنلاین، مؤثرتر عمل کند (UNODC, 2024). توسعه و بهبود مهارت‌ها و دانش کارشناسان پلیس، به‌ویژه در زمینه تحلیل داده‌ها و تحقیق در حوزه جرائم اقتصادی، می‌تواند منجر به بهبود کیفیت تحقیقات و کشفیات شود. به‌کارگیری فناوری‌های نوین و استفاده از داده‌های تحلیلی، پلیس را قادر می‌سازد تا الگوهای جدید و پیچیده جنایی را شناسایی کند (Friedrichs, 2010). توسعه و بهبود الگوی کشف جرائم اقتصادی نیازمند ارتباط مؤثر و همکاری نزدیک با نهادهای ملی و بین‌المللی است. این همکاری‌ها به تبادل اطلاعات، تجربه و به‌کارگیری بهترین شیوه‌ها کمک می‌کند که خود به افزایش کارایی پلیس در مقابله با جرائم اقتصادی منجر خواهد شد (Trevino, 2016). پلیس باید به تغییرات و نیازهای جامعه پاسخگو باشد. با درک بهتر از چالش‌ها و تحولات اقتصادی، پلیس می‌تواند روش‌های هدفمندی را برای پیشگیری و مقابله با جرائم اقتصادی طراحی کند که نه تنها به حفظ امنیت اقتصادی کمک کند، بلکه اعتماد عمومی را نیز جلب نماید (Sullivan, 2014).

پیشنهادها

- استفاده از رسانه‌های جمعی (رادیو، تلویزیون، و شبکه‌های اجتماعی) برای انتشار اطلاعات در مورد جرائم اقتصادی و ارائه نکات پیشگیرانه به عموم.
- به‌کارگیری نرم‌افزارهای داده‌کاوی و تحلیل داده‌ها برای شناسایی الگوهای مشکوک در تراکنش‌های مالی و اقتصادی.
- آموزش مراکز تحقیقاتی و پلیس به استفاده از تکنیک‌های نوین در جمع‌آوری ادله و مستندسازی.
- تشکیل تیم‌های ویژه شامل متخصصان حقوقی، مالی و فناوری اطلاعات برای بررسی و شناسایی جرائم پیچیده اقتصادی.
- انجام تحلیل‌های سیستماتیک و دوره‌ای بر روی پرونده‌های قبلی برای شناسایی الگوها و نقطه‌ضعف‌ها در کشف جرائم.
- ایجاد یک سیستم بازخورد داخلی برای بررسی نقاط قوت و ضعف در فرآیندهای جاری و بهبود مستمر آن‌ها.

- افزایش همکاری با کشورها و سازمان‌های بین‌المللی به منظور تبادل اطلاعات، تجربیات و بهترین رویه‌ها در زمینه مبارزه با جرائم اقتصادی.

تعارض منافع

در انجام مطالعه حاضر، هیچ‌گونه تضاد منافی وجود ندارد.

مشارکت نویسندگان

در نگارش این مقاله تمامی نویسندگان نقش یکسانی ایفا کردند.

حامی مالی

این پژوهش حامی مالی نداشته است.

EXTENDED SUMMARY

Introduction

International economic crimes represent one of the most significant challenges to the security and stability of states in recent decades. Offenses such as money laundering, financial fraud, corruption, and smuggling of goods and currency extend beyond national borders and necessitate coordinated responses across jurisdictions (Markina et al., 2021). Iran, given its geopolitical and economic position, faces a heightened risk of such crimes, particularly in relation to narcotics trafficking and money laundering, which have emerged as critical national security concerns (Rastan Ra & Nosrati, 2020). In this context, the Iranian police have increasingly sought to adopt modern technologies and expand international cooperation to enhance detection and investigation mechanisms (Rajabi Taj, 2022).

Research highlights that the accelerating prevalence of economic crimes in developing nations often stems from weaknesses in judicial frameworks and inadequate monitoring systems. These deficiencies magnify vulnerabilities in global financial structures, undermining stability and trust. Consequently, international cooperation and intelligence-sharing have become vital factors in boosting police efficiency in combating such offenses (Monavari et al., 2020). The Iranian police, operating within these realities, must adapt their approaches to align with both domestic challenges and international best practices.

The scholarly literature indicates that international institutions play a critical role in countering transnational financial crimes. Norouzi's (2024) analysis underscored that international financial organizations should enhance anti-money laundering measures through improved transparency, electronic infrastructure, and global cooperation (Norouzi et al., 2024). Similarly, Rastan Ra and Nosrati (2020) argued that the absence of precise legal definitions and fragmentation in Iran's anti-corruption laws have complicated efforts to curb economic offenses, requiring stronger legal mechanisms (Rastan Ra & Nosrati, 2020). Moreover, comparative analyses of international policing bodies, particularly INTERPOL and Europol, emphasize their preventive and cooperative functions in training, data exchange, and capacity building (Monavari et al., 2020).

The importance of INTERPOL in the global fight against organized financial crimes was emphasized by Azimi and Mirzaei (2015), who noted that international collaboration is indispensable in addressing systemic corruption and money laundering (Azimi & Mirzaei, 2015). In addition, theoretical perspectives conceptualize police detection and investigation as encompassing a range of coordinated activities—evidence collection, data analysis, and interagency collaboration—that enable criminal identification and prosecution (Stelfox, 2013). Parallel to this, international economic crimes are recognized as offenses that transcend national boundaries and exert direct

influence on the global economy, including financial fraud, corruption, smuggling, and human trafficking (Achim & Borlea, 2020).

Thus, this study addresses a gap in the literature by focusing on the Iranian context, offering a national-level model for detection and investigation that incorporates international perspectives. By examining the strengths and limitations of current practices, the research contributes to improving the effectiveness of Iran's police system in confronting international economic crimes.

Methods and Materials

This study was designed as an applied qualitative investigation using meta-synthesis and interview-based methods. The research population included theoretical foundations, prior studies, and related documents from both domestic databases (2017–2022) and international sources (2018–2023). In addition, the Constitution, statutory laws, bylaws, and other documents outlining the Iranian police's legal authority in detecting and investigating international economic crimes were reviewed.

For the empirical part, purposive non-random sampling was employed to select 18 experts based on the principle of theoretical saturation. These experts consisted of both academic specialists—faculty members with doctoral degrees and research experience in international economic crime—and senior officers of the Law Enforcement Command (FARAJA) with more than five years of operational experience in economic crime investigations.

Data collection involved two primary tools: a systematic review of the literature and open, semi-structured interviews. The validity and reliability of interviews were carefully assessed and confirmed. For data analysis, thematic analysis was conducted using MaxQda-V12 software. This entailed coding processes that categorized raw data into basic themes, which were subsequently grouped into organizing themes and overarching global themes. The procedure enabled the identification of indicators, components, and dimensions for developing the proposed model.

Findings

The thematic analysis generated a comprehensive model of detection and investigation for international economic crimes by the Iranian police. From systematic literature review and expert interviews, 108 initial basic themes were extracted. After consolidating overlaps and removing redundancies, 90 basic themes were retained. These were then organized into 16 core components and subsequently clustered into four overarching dimensions.

The four main dimensions were:

1. **Prevention and Awareness-Raising:** covering areas such as police training, public information campaigns, international cooperation, and threat analysis. Indicators included regular police training programs, social media awareness campaigns, participation in international conferences, and systematic threat forecasting.
2. **Detection and Evidence Collection:** emphasizing modern evidence-gathering techniques, the use of information technology, field methods, and interagency collaboration. Indicators encompassed electronic documentation, covert operations, forensic analysis, and coordinated work with judiciary and private institutions.
3. **Investigation and Analysis:** highlighting advanced data analysis, psychological profiling of offenders, comprehensive reporting, field research, and performance evaluation. Indicators involved comparative international analyses, transparent dissemination of findings, and alignment of research outputs with decision-making processes.
4. **Development and Improvement:** including upgrading equipment, optimizing processes, community engagement, and innovation in research and development. Indicators covered

acquisition of modern technologies, quality management systems, community feedback, and investment in applied research.

Validation of the model was performed using a structured questionnaire administered to 16 experts. Results from a one-sample t-test confirmed that the model possessed external validity. All key criteria—relevance, clarity, generalizability, and control—achieved mean scores significantly higher than the expected benchmark of 3 ($p < 0.01$). This indicated that the model was perceived as both credible and applicable by domain specialists.

Discussion and Conclusion

The findings confirm that the proposed model constitutes a comprehensive and coherent framework for detecting and investigating international economic crimes in Iran. Its four dimensions—prevention and awareness, evidence collection, investigation and analysis, and development and improvement—collectively provide a structured roadmap for enhancing police capacity in this domain.

The preventive and awareness-raising dimension underscores the importance of education, communication, and global cooperation. As studies suggest, public awareness campaigns and structured training can play a decisive role in crime prevention (Durlauf & Nagin, 2011; Hough, 2010). Given the transnational nature of economic crimes, collaborative intelligence-sharing and international partnerships are vital (Friedrichs, 2010). Effective prevention strategies reduce recidivism and promote social resilience (Tonry, 2017).

The detection and evidence collection dimension is central to ensuring legal robustness. Courts rely heavily on professionally collected and verifiable evidence (Brenner, 2010). Given the complexity of financial transactions, reliance on forensic financial analysis and digital tools is crucial (Sullivan, 2014). Transparent and standardized approaches to evidence gathering also promote international legal recognition (Friedrichs, 2010).

The investigation and analysis dimension emphasizes the role of systematic research, data-driven insights, and cross-national comparisons. Investigations not only support prosecutions but also inform policymakers by revealing vulnerabilities in economic systems (Trevino, 2016). High-quality investigations can produce legally admissible evidence while strengthening institutional integrity (Golden, 2010).

Finally, the development and improvement dimension reflects the need for adaptability and responsiveness in a rapidly evolving global environment. With the digitization of financial crimes, upgrading police technologies and methodologies is indispensable (UNODC, 2024). Continuous innovation, training, and collaboration with both domestic and international stakeholders ensure that police practices remain relevant and effective (Sullivan, 2014; Trevino, 2016).

In conclusion, this research fills a critical gap in the field by proposing a context-specific yet internationally relevant model for Iranian police practices. By combining theoretical insights, empirical interviews, and thematic analysis, the model offers practical pathways to strengthen Iran's institutional response to international economic crimes. Its comprehensive nature, supported by validation from experts, makes it a valuable resource for policymakers, law enforcement managers, and researchers aiming to improve national and international economic security.

References

- Achim, M. V., & Borlea, S. N. (2020). *Economic and financial crime*. Springer International Publishing. <https://doi.org/10.1007/978-3-030-51780-9>
- Azimi, & Mirzaei. (2015). Combating Financial Corruption and Money Laundering with Emphasis on the Role of Interpol. *International Police Studies*, 21(6), 28-50. <https://media.farsnews.ir/Uploaded/Files/Documents/1396/10/04/13961004000672.pdf>

- Brenner, S. (2010). *Cybercrime: Criminal Threats from Cyberspace*. John Wiley & Sons. <https://doi.org/10.5040/9798400636554>
- Durlauf, S. N., & Nagin, D. S. (2011). The deterrent effect of incarceration. *Journal of Policy Analysis and Management*. <https://doi.org/10.7208/chicago/9780226115139.003.0002>
- Friedrichs, L. W. (2010). *Transnational crime and criminal justice*. Cengage Learning.
- Golden, R. (2010). *Economic Crime: Keeping Your Business Safe*. Wiley.
- Hough, M. (2010). *Crime as a Social Problem: The Role of Social Theory*. Cambridge University Press.
- Markina, S., Artemov, R., Nosachevskaya, E., & Panskov, V. (2021). Countering Economic Crime in the Context of Globalization. In *SHS Web of Conferences* (Vol. 92, pp. 07040). <https://doi.org/10.1051/shsconf/20219207040>
- Monavari, Sarabi, & Jooj. (2020). Examining the Capacity of International Police Organizations in Crime Prevention; With an Emphasis on Interpol and Europol Organizations. In.
- Norouzi, Eskandari, K., & Abolghasemi. (2024). Examining the Approach of International Financial Institutions in Preventing and Combating Money Laundering. *International Studies Quarterly*.
- Rajabi Taj, A. (2022). The Necessity of Adopting an International Coordinated Criminal Policy by Police in Confronting Cybercrimes. *International Legal Research*, 15(55), 1-23.
- Rastan Ra, & Nosrati. (2020). Legal Mechanisms in Confronting Economic Crimes in the International Arena and State Responsibility in This Regard. In.
- Stelfox, P. (2013). *Criminal investigation: An introduction to principles and practice*. Willan. <https://doi.org/10.4324/9781315880730>
- Sullivan, T. (2014). *White Collar Crime: Law and Practice*. Matthew Bender.
- Tonry, M. (2017). *Why Punish? How Much? A Reader on Punishment*. Oxford University Press.
- Trevino, L. K. (2016). *Managing Business Ethics: Straight Talk About How to Do It Right*. Wiley.
- UNODC. (2024). Global Report on Trafficking in Persons. https://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/glotip/2024/GLOTIP2024_BOOK.pdf